

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 1.7.2014 г.
COM(2014) 445 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**ОТНОСНО ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОСТ В
СТРОИТЕЛНИЯ СЕКТОР**

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОСТ В СТРОИТЕЛНИЯ СЕКТОР

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Строителството и използването на сгради в ЕС представляват около половината от всички добивани от нас материали¹ и енергопотреблението ни² и около една трета от потреблението ни на вода³. Секторът също така генерира около една трета от всички отпадъци⁴ и е свързан с натиска върху околната среда, който възниква на различни етапи от жизнения цикъл на сградата, включително производството на строителни продукти, изграждането на сградата, експлоатацията, обновяването и управлението на строителните отпадъци.

Основните цели на тази инициатива са да се насърчи по-ефективното използване на ресурсите, изразходвани за новите и обновените търговски, жилищни и обществени сгради и да се намали цялостното им въздействие върху околната среда през целия жизнен цикъл. Използването на ресурсите се определя до голяма степен от проектантските решения и избор на строителни материали. За постигане на ползи от по-висока ресурсна ефективност проектантите, производителите, изпълнителите, органите и потребителите се нуждаят от използваема и надеждна информация, с която да разполагат при вземането на решенията си. Тази инициатива е насочена към посочения недостиг на информация, като предлага набор от ясно определени и измерими показатели за оценка на екологосъобразността на сградите.

2. НАМАЛЯВАНЕ НА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА РЕСУРСИ В СГРАДИ

Използването на ресурси и свързаните с това въздействия върху околната среда през живота на сградата могат да бъдат намалени чрез:

- насърчаване на по-добро проектиране, при което използването на ресурси се съобразява с нуждите и функционалността на сградата, и при което се предвиждат сценарии за унищожаване;
- по-добро планиране на проектите, което да гарантира по-широко използване на ресурсно и енергийно ефективни продукти;
- насърчаване на по-ефективно използване на ресурсите в производството на строителни продукти, например, чрез използване на рециклирани материали, повторно използване на съществуващите материали и използване на отпадъци като гориво;
- насърчаване на по-ефективно използване на ресурсите за строителство и обновяване на сгради, например чрез намаляване на строителни отпадъци и рециклиране/повторно използване на материали и продукти, така че да бъдат депонирани по-малки количества.

Рециклирането или повторното използване на материали, или дори на цели продукти е от все по-голямо значение като средство за подобряване на ефективното използване на **материалите** и за избягване на отрицателните въздействия, свързани с използвания за пръв път материал. Въпреки това, цялостният баланс зависи до голяма степен от

¹ COM (2011) 571

² COM (2007) 860

³ COM (2007) 414

⁴ Проучване на тема „Управление на CDW в ЕС“:
http://ec.europa.eu/environment/waste/pdf/2011_CDW_Report.pdf

наличието на ефикасна система за рециклиране на местно, регионално или национално ниво, която представлява привлекателна и икономически изгодна алтернатива на депонирането. Привлекателността на алтернативите за рециклиране се определя от дължината на разстоянията за транспортиране до обектите за рециклиране, от постигането на необходимото ниво на чистота на рециклираните материали и от процесите на рециклиране и производство.

Енергопотреблението за отопление и осветление във фазата на използването попада в обхвата на множество регламенти на ЕС^{5,6,7,8}. Енергията, използвана при производството на строителни продукти и в строителния процес, също играе важна роля в цялостното въздействие на сградите върху околната среда. Проучванията показват, че между 5 и 10 % от общото енергопотребление в ЕС е свързано с производството на строителни продукти⁹. В допълнение, инкорпорирани в дадена сграда емисии на парникови газове се увеличават¹⁰ и могат да представляват значителен дял от общите емисии на парникови газове. За ефективно справяне с въздействието върху околната среда трябва да се разглежда целият жизнен цикъл на сградите. В противен случай въздействията могат да бъдат пренебрегнати или да бъдат създадени допълнителни проблеми на други етапи от жизнения цикъл. Например, някои решения за подобряване на енергийната ефективност на дадена сграда във фазата на използване могат на по-късен етап да затруднят и оскъпят рециклирането.

Намаляване на разходите за целия жизнен цикъл

Сгради, които са проектирани и конструирани с оглед намаляване на въздействието върху околната среда за периода на жизнения цикъл, носят преки икономически ползи, като по-ниски оперативни разходи и разходи за поддръжка,^{11,12,13} по-бавна амортизация и по-висока стойност на активите¹⁴. Освен това има и положително социално въздействие, като например подобряване на здравето и производителността. В момента повечето сертифицирани сгради са висококачествени търговски и обществени сгради (напр. престижни хотели и офиси), което се дължи на допълнителните административни разходи и разходи за сертифициране, които следва да се разглеждат по-скоро в контекста на дългосрочните ползи. С нарастването на осведомеността сред проектантите, доставчиците и производителите, разходите са

⁵ 2010/31/EC

⁶ 2012/27/EC

⁷ 2009/125/EO

⁸ 2010/30/EC

⁹ „Ресурсна ефективност в строителния сектор“ („Resource efficiency in the building sector“), Ecorys and Copenhagen Resource Institute, Rotterdam May 2014

(http://ec.europa.eu/environment/eussd/pdf/Resource_efficiency_in_the_building_sector.pdf) И

„Енергопотребление и въздействие върху околната среда на строителния отрасъл и дейността по управление на недвижими имоти в Швеция“ („Energy use and environmental impacts of the Swedish building and real estate management sector“), Toller, S. et al, Journal of Industrial Ecology, 2011, Vol. 15, Nr 3

¹⁰ „HQE Performance, Premières tendances pour les bâtiments neufs (Association HQE 2011) ISBN 978954110107“ И шведското проучване по-горе.

¹¹ Smart Market Report, (2013)

http://www.worldgbc.org/files/8613/6295/6420/World_Green_Building_Trends_SmartMarket_Report_2013.pdf

¹² Parker, J. (2012) The Value of BREEAM, A BSRIA report

¹³ The business case for green buildings, (2013), <http://www.worldgbc.org/activities/business-case/>

¹⁴ From obsolescence to resilience - 2013, Jones Lang LaSalle, , www.joneslanglasalle.co.uk

¹⁵ www.rehva.eu/publications-and-resources/hvac-journal/2013/012013/energy-efficiency-strategy-at-the-portfolio-of-a-property-owner/

намалели, тъй като веригата на доставки се адаптира към новите изисквания и практики. Във Франция, едно проучване, проведено от QUALITEL, заключи, че допълнителните разходи за изграждане на устойчиви жилищни сгради, за разлика от стандартните, са намалели от 10 % през 2003 г. на по-малко от 1 % днес¹⁶. Тази тенденция е отбелязана и в Обединеното кралство^{17Future}.

3. ЗА ОБЩ ЕВРОПЕЙСКИ ПОДХОД ПРИ ОЦЕНКА НА ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНОСТТА НА СГРАДИТЕ

Настоящ статус

В Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа¹⁸ беше предложено сградите да бъдат обновявани и изградени с по-висока ефективност на използване на ресурсите, което би изисквало политики по отношение на широк набор от въздействия върху околната среда през целия жизнен цикъл. В „Стратегията за устойчивата конкурентоспособност на строителния сектор и предприятията от него“¹⁹ беше потвърдено, че ефективното използване на ресурсите е сред основните предизвикателства, пред които е изправен отрасълът до 2020 г. В стратегията беше също така посочено, че „Комисията ще предложи подходи за взаимното признаване или хармонизиране на различните съществуващи методи за оценка с оглед също така на това те да бъдат направени по-оперативни и достъпни за строителните предприятия, застрахователните дружества и инвеститорите“.

Въпреки че съществуват редица инструменти, които оказват въздействие върху сградите и строителните продукти, като например Директивата за енергийната ефективност на сградите²⁰, Директивата за енергийната ефективност²¹, Регламента за строителните продукти²², схемата за търговия с емисии на ЕС²³, Директивата относно емисиите от промишлеността²⁴, Рамковата директива за отпадъците²⁵ и Директивата относно депонирането на отпадъци²⁶, те са съсредоточени върху различните ресурси и етапи от жизнения цикъл и за момента не са предназначени да осигуряват общ подход, основан на жизнения цикъл.

На **национално равнище** няколко държави членки са в процес на изготвяне на политики, свързани с информация за жизнения цикъл. Съществува риск евентуално разработените от тях показатели да се различават помежду си, което да доведе до ненужно сложна бизнес среда. От друга страна, настоящият интерес може да се разглежда като възможност за координиране на различаващи се национални подходи, за разработване на сравними данни и за обмен на най-добри практики. В контекста на съобщението относно „устойчивата конкурентоспособност на строителния сектор“²⁷, Комисията е предложила подобряване на взаимното признаване на методите за

¹⁶ Ana Cunha Cribellier, Responsable du Développement International, QUALITEL – CERQUAL

¹⁷ Future of sustainable housing, KN5211 BRE May 2013

¹⁸ COM (2011) 571

¹⁹ COM (2012) 433

²⁰ 2010/31/ЕС, също така, понастоящем съществува схема за общо за Европейския съюз доброволно сертифициране за енергийните характеристики на нежилищните сгради, в процес на разработване, в съответствие с член 11, параграф 9 от посочената директива

²¹ 2012/27/ЕС

²² Регламент (ЕО) № 305/2011

²³ 2003/87/ЕО

²⁴ 2010/75/ЕС

²⁵ 2008/98/ЕО

²⁶ 1999/31/ЕО

²⁷ COM (2012) 433

екологична оценка, които да предлагат допълнителни възможности за бизнес за малки и средни предприятия (МСП) в сектора на строителството.

Също така, в **частния сектор** екологосъобразността на сградите до голяма степен често не се оценява чрез доброволни многокритериални търговски схеми за сертифициране. По-малко от един процент от сградите в Европа са сертифицирани чрез такива схеми²⁸. Усвояването е възпрепятствано от предполагаемите високи разходи за сертифициране, както и от несигурността за това дали дадена схема за оценка ще бъде изисквана от крайния клиент и — ако бъде изисквана — коя специфична схема. Фактът, че не съществува установена сравнимост между различните схеми също засилва несигурността и сложността за предприятията.

В обобщение, налице е липса на надеждни, сравними и достъпни данни, методи и инструменти, с които операторите във веригата на доставки да могат да анализират и да сравняват екологосъобразността на различни решения. В резултат на това е трудно да се вземат значими решения по отношение на риска във веригата на доставки, на пазарните възможности и на вътрешните инвестиционни приоритети. Потребителите страдат от липса на подходящи насоки относно начините за включване на екологични съображения в своите решения за купуване и това затруднява изграждането на доверие и увереност в пазара. От запитаните европейци 79 % твърдят, че ако им е предоставена съответната информация, за тях това ще бъде важен фактор при вземането на решение^{29Flash}.

Стъпки напред – необходимост от обективни и надеждни данни

За да се даде възможност на специалистите, ръководителите и инвеститорите в целия ЕС да използват аспектите на жизнения цикъл, те се нуждаят от емпирични, надеждни, прозрачни и сравними данни³⁰, които на свой ред ще трябва да се основават на ясни показатели за ефективност на сградите, които съчетават целите на различни изисквания от публичния и частния сектор.

Независимо, че при различните национални и търговски схеми може да има основания те да се различават слабо в подходите си (напр. специфични материали или климатични съображения), въпреки това трябва да бъде установена обща рамка от **основни показатели**, съсредоточена върху най-важните аспекти на въздействието върху околната среда. Това ще позволи съпоставимост и ще предостави на потребителите и лицата, определящи политиките, по-лесен достъп до надеждна и последователна информация.

Единната рамка с основните показатели:

- ще позволява по-лесното съобщаване на информация на специалистите и неспециалистите;
- ще осигурява обхващащи целия жизнен цикъл на сградите надеждни и сравними данни, които да се използват в процеса на вземане на решения;

²⁸ "Resource efficiency in the building sector", Ecorys and Copenhagen Resource Institute, Rotterdam May 2014 (http://ec.europa.eu/environment/eussd/pdf/Resource_efficiency_in_the_building_sector.pdf)

²⁹ Flash Eurobarometer 367 (Експресно проучване на Евробарометър № 367) - TNS Political & Social (юли 2013 г.)

³⁰ Препоръка 2013/179/ЕС на Комисията относно използването на общи методи за измерване и оповестяване на показатели за екологосъобразността на продукти и организации на база жизнения цикъл

- ще позволява установяването на ясни цели и задачи, включително системни граници за ефективността на сградите, допълващи вече съществуващото европейско законодателство относно сградите³¹;
- ще повиши осведомеността за ползите от устойчивите сгради сред участниците, ангажирани с осигуряването на сгради, както и сред частни и публични клиенти, включително ползватели на сградите;
- ще улесни ефективния трансфер на добри практики от една държава в друга;
- ще намали разходите за ефективна оценка и съобщаване на екологосъобразността на сградите;
- ще предостави на публичните органи достъп до основни показатели и до критична маса от относими данни, на които те да основават своите политически инициативи, включително възлагането на зелени обществени поръчки;
- ще разшири пазара за устойчиви сгради до държави, които са повече на брой, отколкото показват настоящите тенденции, както и до други строителни сектори, като нежилищни сгради и, евентуално, до пазара за жилищни сгради.

Предимствата за специалистите от строителния сектор (включително МСП) са:

- Архитектите, проектантите, производителите на строителни продукти, строителите, строителните предприемачи и инвеститорите ще могат да се възползват от конкурентните предимства, основани на екологосъобразността;
- Производителите на строителни продукти ще трябва да предоставят необходима за оценката на сградата информация за продукта само по един начин, което води до икономии на разходи³²;
- Архитектите и строителите ще бъдат подкрепени чрез повече информация както за продукта, така и сградата, с намалени разходи при включването на аспектите, свързани с устойчивостта³³Това;
- Предприемачите ще могат по-лесно да сравняват екологосъобразността на проектите³⁴;
- Инвеститорите, собствениците на имоти и застрахователите ще бъдат в състояние да подобрят разпределението на капитала и да включват в своите решения риска за околната среда.

Стъпки напред – избор на надеждни показатели

В сътрудничество със заинтересованите страни, Комисията ще разработи рамка, състояща се от основни показатели, включително методите във връзка с тях, които да

³¹ В допълнение, също така, за подкрепа на бъдещото разработване на критерии за устойчиви големи градове, както са описани в 7-ата Програма за действие за околната среда, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:354:0171:0200:BG:PDF>

³² Това често трябва да се извършва в различни формати, със значителни разходи за производителите. Това бе потвърдено от Construction Products Europe, Glass for Europe и Eurima. Вж. също Pacheco-Torgal F. et al., Eco-efficient construction and building materials, Woodhead Publishing Ltd, 2013, ISBN 0857097679

³³ Това се очаква да бъде допълнително подкрепено чрез инструменти за моделиране на информация за сгради, даващи насоки за проекта чрез изчисляване на функционирането и екологосъобразността на дадена сграда в зависимост от проекта, избора на материали и др. Тези инструменти отчитат в много ограничена степен аспектите, свързани с околната среда. Ако несигурността по отношение на това как да се оценява и отчита екологосъобразността бъде премахната, очаква се такива аспекти да бъдат част от непрекъснатото усъвършенстване на тези инструменти.

³⁴ Предприемачите работят с различни търговски схеми за сертифициране поради разнообразието на търсенето от страна на клиентите.

се използват за оценка на екологосъобразността на сградите през целия им жизнен цикъл. Въз основа на съществуващите политики, разпоредби и данни³⁵ на равнище ЕС и на национално равнище, и без да изпреварва резултатите от бъдещата работа, този процес следва като минимум да проучи следните области³⁶:

- общо енергопотребление, включително оперативно енергопотребление³⁷ (въз основа на съществуващото законодателство) и енергия, вложена при продукти и строителни процеси
- използвани материали и цялостно въздействие върху околната среда³⁸
- трайност на строителните продукти
- проект за унищожаване
- управление на отпадъците от строителството и от разрушаването (CDW)
- съдържание на рециклирани материали в строителни материали
- възможност за рециклиране и повторно използване на строителни материали и продукти
- вода, използвана от сгради³⁹
- интензивност на използването на сгради (предимно на публични сгради), напр. гъвкаво функциониране за различни ползватели през различни части от деня)⁴⁰
- Комфорт в помещенията

Като се имат предвид широкият обхват на сградите в ЕС, както и различията при строителството на нови сгради или при обновяването на съществуващите такива, рамката няма да обхване всички аспекти на екологосъобразността, но ще включва показателите, които, след консултация със заинтересованите страни, са били определени като такива с най-голямо въздействие върху околната среда в ЕС.

Стъпки напред – разработване на рамката

Рамката с основните показатели и свързаните с тях методи също така:

³⁵ Информационен център за отпадъците
(<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/introduction>);
Информационен център за природните ресурси
(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/data_centre_natural_resources/introduction);
Сравнителен анализ на ресурсната ефективност
(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/ree_scoreboard);
Европейска платформа за оценка на жизнения цикъл (<http://eplca.jrc.ec.europa.eu/>)

³⁶ Обществената консултация, организирана във връзка с посочената инициатива, стигна до заключения в изброените области. Комфортът в помещенията не беше включен в процеса на консултацията, но бе изтъкнат от заинтересованите страни.

³⁷ Докато фазата на използване зависи от проектирането и изграждането, както и от поведението на обитателите, последното не е в центъра на посочената инициатива.

³⁸ Когато е целесъобразно, се взема също предвид използването на елементи от екологосъобразна инфраструктура, като например „зелени“ покриви и стени, COM(2013)249,
http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/index_en.htm

³⁹ Виж по-горе бележката под линия относно енергопотреблението.

⁴⁰ С цел адаптиране на необходимостта от допълнителна застроена околна среда (напр. използване празни вместо нови сгради, използване на сгради за повече от една цел, изграждане на сгради, които да се адаптират към нови функции или променящите се потребности)

- ще предостави насоки относно нейното прилагане, по-специално изискванията за качество и надеждност на данните, насърчавайки проверки от трети страни;
- ще включи необходимите указания за използването на показателите;
- ще предложи относими целеви показатели за екологосъобразност на сградите, различни от тези за енергийна ефективност;
- ще дава възможност за превод на технически показатели в полезна информация за финансовата общност, когато това е необходимо.

Рамката трябва да бъде гъвкава, за да може да бъде включена в съществуващите и в новите схеми за оценка, или да бъде използвана самостоятелно. Тя следва да е достатъчно строга, за да доведе до подобряване на екологосъобразността и да дава възможност за сравнение между сградите.

Рамката с основните показатели, заедно с ефективното събиране и споделяне на данни, ще бъдат договорени в сътрудничество със заинтересованите страни и с държавите членки. Процесът ще отнеме около две години със срокове за консултации със заинтересовани страни, за да се осигури подходящо участие. Тя ще се основава частично на съществуващите разработки, като например на технически стандарт EN 15978⁴¹, както и на съществуващите доброволни търговски схеми за сертифициране на сгради, включително работата на Сдружението за устойчиви сгради⁴², но също на относими изследователски проекти⁴³ и разработки на международно равнище.

Намерението е рамката да може да бъде свободно използваема в процеса на вземане на решения на различни етапи, но също и да бъде използвана при определянето на политики на различни равнища. Поради това рамката следва да позволява:

- да бъде включвана като модул в схеми за оценка, успоредно с техните по-големи набори от показатели; или
- да се използва самостоятелно, като достъпно решение, първоначално за нежилищни, а по-късно за жилищни сгради, след като бъде натрупан опит.

4. ЗА ПО-ДОБРЕ ФУНКЦИОНИРАЩ ПАЗАР НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

В рамката ще се обърне специално внимание на увеличаването на използването на рециклирани материали и намаляването на отпадъците от строителство и разрушаване (CDW). CDW съставляват една трета от общото количество отпадъци, генерирани в ЕС⁴⁴. Голяма част от CDW могат да се рециклират, но с изключение на няколко държави членки, рециклиращи до 90 %, средното оползотворяване за ЕС—27 е малко под 50 %^{45,46}.

Рециклирането на CDW може да доведе до значителни ползи по отношение на ресурсите и за околната среда. Например при металите се наблюдава общо намаляване

⁴¹ <http://www.en-standard.eu/csn-en-15978-sustainability-of-construction-works-assessment-of-environmental-performance-of-buildings-calculation-method/>

⁴² <http://sballiance.org/>

⁴³ Като проектите по Седма рамкова програма SuPerBuildings (<http://cic.vtt.fi/superbuildings/>) и OPEN HOUSE (http://www.openhouse-fp7.eu/about_project/related_projects)

⁴⁴ Проучване на тема „Управление на CDW в ЕС“:
http://ec.europa.eu/environment/waste/pdf/2011_CDW_Report.pdf

⁴⁵ Прилагане на законодателството на ЕС в областта на отпадъците за екологосъобразен растеж „ГД „Околна среда“ (2011)

⁴⁶ Управление на CDW в ЕС http://ec.europa.eu/environment/waste/pdf/2011_CDW_Report.pdf

на въздействието с над 90 % за алуминия и медта и около 15 % за нисколегирана стомана⁴⁷. Бетонът е най-често използваният материал в сградите и рециклирането му намалява изчерпването на природните ресурси и депонирането на отпадъци. Бетонът често може да бъде рециклиран на строителните площадки или площадките за разрушаване в близост до градските райони, където ще бъде използван повторно, като по този начин ще се намали търсенето на транспорт, със спестяване от икономии на разходи и свързани емисии⁴⁸.

Рециклирането позволява също така икономии по отношение на други материали. При плоското стъкло (използвано за прозорци и т.н.) един тон рециклиран материал води до икономия на 1 200 kg използван за пръв път материал, 25 % от енергията и 300 kg емисии на CO₂ (пряко свързани с процеса на топене)⁴⁹. Съществуват подобни икономии на енергия и емисии на CO₂ за рециклирана стъклена вата⁵⁰. За каменна вата ползите могат да бъдат от порядъка на 5 % по отношение на енергопотреблението и свързаните с това емисии⁵¹. По отношение на гипса оценките на жизнения цикъл са показали типичното намаление от около 4—5 % на потенциала за глобално затопяне, токсичността за човека и еутрофикацията при изработване на плоскост с 25 % съдържание на рециклирани материали, в сравнение с такава, при която целият материал се използва за пръв път⁵².

Освен екологичните ползи, може да има икономически възможности за производителите при използване на рециклиран материал. Като пример, в отрасъла за производство на плоско стъкло в ЕС пазарната цена с рециклирано стъкло е около 60—80 EUR/тон, достатъчно под 90 EUR/тон, необходими за конкуриране с използван за пръв път материал. В случая със стъклото често по този начин е налице икономическа изгода за производителите от използването на рециклирани материали. Независимо от това пазарното търсене за рециклирани материали рядко е задоволено.

Рециклираните материали водят до растеж на заетостта в разрушаването, сортирането и рециклирането на строителни материали. Това е типично местна работа и може да създаде възможности за работни места в цяла Европа.

Въпреки потенциала за значителни икономически и екологични ползи от рециклиране на CDW, голяма част от тях все още се депонира или се връща обратно в мината (запълване на кухни след строителни или изкопни дейности). Понастоящем се рециклират главно метали, поради високата им цена и съществуващите пазари.

Рециклирането на много други части от CDW често е изправено пред пречки, свързани с два отделни пазарни дефекта: стойността на щетите за околната среда не е интернализирана нито в таксите за депониране, нито в стойността на използвания за пръв път материал; и разделените стимули в свързаната с CDW верига за създаване на стойност, при която разходите за демонтиране, разделяне и обработка на отпадъците възникват предимно на етапа на разрушаването, докато потенциалните ползи от използването на рециклирани материали по принцип се натрупват в производствената фаза. Тези пазарни недостатъци, заедно с пропуските в инфраструктурата за управление на отпадъците в голям брой държави членки, спират инвестициите в

⁴⁷ OVAM Ecolizer 2.0 Ecodesign Tool http://www.ecodesignlink.be/images/filelib/EcolizerEN_1180.pdf

⁴⁸ The Cement Sustainability Initiative, World Business Council for Sustainable Development, ISBN 987-3-940388-49-0

⁴⁹ Glass for Europe, http://www.glassforeurope.com/images/cont/187_987_file.pdf

⁵⁰ EURIMA

⁵¹ EURIMA

⁵² WRAP Technical report, Life cycle assessment of plasterboard, April 2008, 1-84405-378-4

дейностите по разрушаване и разделяне, и операциите по депониране или връщане обратно в мината остават предпочитаните алтернативи. Поради това предприятията, занимаващи се с разрушаване, са изправени пред несигурност по отношение на търсенето, дори и когато цената на рециклираните материали би могла да гарантира печалба за производителя. На пазарите не се правят икономии от мащаба и количеството на предлаганите рециклирани материали не съответства на потенциалното търсене от предприятия за строителни продукти. В някои случаи при строителните продукти липсват технологии за получаване на рециклирани материали, които да отговарят на всички технически изисквания и на изискванията, свързани с безопасността и околната среда. Освен това, понякога липсват адекватни процедури за сертифициране, удостоверяващи, че рециклираният материал отговаря на всички необходими изисквания.

Комисията ще проучи как могат да бъдат преодолените тези системни бариери. Макар и преразглеждането на различните части на европейското законодателство в областта на отпадъците да е насочено към по-нататъшно опростяване на достиженията на правото в областта на отпадъците и с цел осигуряване на съгласуваност между различните законодателни актове в областта на отпадъците, в настоящото съобщение вместо това се разглеждат политически мерки, които да насърчат създаването на пазари на рециклирани материали, получени от CDW. По този начин преразглеждането на законодателството в областта на отпадъците и действията, представени в настоящия документ, са допълващи се, тъй като евентуално успешно създаване на пазари на рециклирани материали по естествен път ще окаже силна подкрепа на изпълнението на различните части от законодателството в областта на отпадъците. Това може да играе важна роля, като се има предвид също така фактът, че Европейската комисия планира да оцени осъществимостта на по-нататъшно ограничаване на депонирането на CDW.

Във връзка с това, най-добрите практики показват, че някои държави членки са успели да отклонят CDW от депонирането и връщането обратно в мините и имат по-висока степен на рециклиране. Целенасочените политики, които съчетават пазарни и регулаторни мерки, водят до особено видими ползи^{53D}.

5. ОБОБЩЕНО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въпреки че интересът към подобряване на ресурсната ефективност в строителния сектор се разраства на национално равнище и на равнище ЕС, различните национални публични и частни подходи водят до увеличаване на сложността на работната среда за всички заинтересовани страни. Липсата на общи цели, показатели и данни, както и липсата на взаимно признаване на различни подходи може скоро да унищожи постигнатия до момента напредък и да доведе до нарушения на вътрешния пазар за специалисти в областта на планирането, проектирането, строителството и производството.

Затова Комисията ще покани заинтересованите страни (по-специално: публични органи, социални партньори, инвеститори, застрахователи, архитекти, изпълнители, оператори в областта на разрушаването, производители, рециклиращи предприятия и

⁵³

Del Rio Merino, M., Gracia, P. I., Azevedo, I. S. W. (2010) Sustainable construction: CDW reconsidered. Waste Management and Research. 28: 118-129. DOI: 10.1177/0734242X09103841 and UK case (p.170)
http://ec.europa.eu/environment/enveco/taxation/pdf/annexes_phasing_out_env_harmful_subsidies.pdf

предоставящи схеми за оценка):

- да обсъдят целите и показателите за оценка на устойчивостта на сградите (2014—2015 г.);
- да обсъдят на прилагането на практика на рамка, съдържаща основни показатели (2014—2015 г.);
- да допринесат за разработването на тази рамка (2015—2016 г.).

Освен това, Комисията:

- ще насърчава обмена на най-добри практики и ще си сътрудничи с държавите членки по отношение на мерки, които:
 - отклоняват CDW от депонирането и връщането обратно в мините, чрез повишаване на таксите или чрез регулаторни мерки;
 - ще включи, където е целесъобразно, външните разходи, свързани с околната среда, в цената на използвания за пръв път материал за строителните продукти, за да се насърчи използването в по-голяма степен на вторични суровини.
- ще проучи възможности за мерки, които гарантират, че рециклираните материали отговарят на необходимите изисквания за качество и безопасност, чрез стандартизация и сертифициране;
- ще проучи как целевите показатели за съдържанието на рециклирани материали в строителни продукти и сгради могат да стимулират търсенето на рециклирани материали. Първоначално вниманието ще бъде насочено върху приоритетни материали (например бетона, с неговия голям обем, и топлоизолацията, с нейното енергоемко производство) с постепенно разширяване към всички CDW, които могат да бъдат рециклирани. Целевите показатели и целите могат да бъдат насърчавани, наред с другото, за използване при зелени обществени поръчки и в схеми за управление на околната среда в строителния сектор;
- ще проучи специфични отпадъчни потоци на CDW с оглед установяване на възможности за валоризирането на CDW;
- ще разработи специфични инструменти/насоки за оценка на сградите преди разрушаване и обновяване с оглед оптимално използване на CDW.

Като допълващи се действия, Комисията ще подкрепя:

- научноизследователска дейност и иновации в областта на рециклирането и производството на строителни материали от CDW чрез програма „Хоризонт 2020“.
- демонстрационни проекти посредством инструменти като програма „Хоризонт 2020“, COSME, LIFE + и структурните фондове, които демонстрират как сътрудничеството между публичните власти и частния сектор може да създаде жизнеспособни пазари с рециклирани материали. Следователно, Комисията ще подкрепя проекти в области като:
 - проектиране на унищожаване;
 - одит на възможността за рециклиране на сгради, определени за

разрушаване или възстановяване;

- разработване на техники и практики за отделяне на CDW на площадката;
- разработване на технологии за обработване на CDW във висококачествени рециклирани материали;
- стимулиране на производителите на строителни продукти да използват рециклирани материали;
- разработване на различни форми на сътрудничество между секторите, свързани с разрушаването и със строителните продукти, с оглед споделяне на разходите и ползите от рециклирането на CDW.